Miejsce na naklejkę z kodem szkoły

dysleksja ☐

PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII MUZYKI

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy 120 minut

LISTOPAD ROK 2006

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 16 stron i płytę z nagraniami. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera 30 zadań. Do zadań nr 9, 17, 24 i 28 dołączone są przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Rozwiązuj te zadania po wysłuchaniu przykładów. Zadania te oznaczone są 🎧.
3. Rozwiązania wszystkich zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
7. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ◉ i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie **100 punktów**

Wypełnia zdający przed rozpoczęciem pracy

PESEL ZDAJĄCEGO

KOD ZDAJĄCEGO

Zadanie 1. (*1 pkt*)

Na podanej niżej liście instrumentów muzycznych używanych w starożytnej Grecji podkreśl nazwy instrumentów strunowych szarpanych.

aulos, lira, kitara, syrinx

Zadanie 2. (*1 pkt*)

Napisz, jak nazywa się opisana poniżej technika, często stosowana przez kompozytorów renesansu w motetach.

Poszczególne odcinki tekstu opierają się na innej myśli muzycznej, która przeprowadzona jest imitacyjnie przez wszystkie głosy; każdy odcinek w poszczególnych głosach zamknięty jest kadencją.

.....

Zadanie 3. (*2 pkt*)

Przyporządkuj dzieła do nazwisk ich twórców. Wpisz odpowiednie oznaczenia literowe do tabeli.

1. *Melodie na Psałterz Polski*
2. *Missa „Herkules dux Ferrariae”*
3. *Hystorigraphi aciem*
4. *Już się zmierzcha*
5. *Matona mia cara*
6. *Missa Papae Marcelli*

A. Claudio Monteverdi
B. Mikołaj z Radomia
C. Giovanni Pierluigi da Palestrina
D. Mikołaj Gomółka
E. Josquin des Prés
F. Orlando di Lasso
G. Wacław z Szamotuł

1.	2.	3.	4.	5.	6.

Zadanie 4. (*1 pkt*)

Podaj nazwę zbioru poezji religijnej, z którego pochodzi poniższy fragment.

Chwalcie go na głośnych trąbach,
Chwalcie go na harfie i cytrze!
Chwalcie go bębnem i pląsaniem,
Chwalcie go na strunach i na flecie!
Chwalcie go na cymbałach dźwięcznych,
Chwalcie go na cymbałach głośnych!
Niech wszystko co żyje, chwali Pana!

.....

Zadanie 5. (*5 pkt*)

A. Wybierz z poniższej listy cechy najbardziej typowe dla chorału gregoriańskiego oraz chorału protestanckiego, a następnie wpisz odpowiadające im oznaczenia literowe we właściwe rubryki tabeli.

B. Jeśli któreś określenie nie jest prawdziwe ani dla chorału gregoriańskiego, ani dla chorału protestanckiego, wpisz je w nienazwanej kolumnie tabeli.

C. Zaproponuj nazwę dla tej kolumny.

A. śpiew wyłącznie jednogłosowy
B. wykonawcami jest cała wspólnota wiernych
C. frazy, liczące czasem po kilkanaście nut, przypadają na pojedynczy, długo wytrzymywany dźwięk *vox principalis*
D. śpiew *a cappella*
E. śpiew z towarzyszeniem organów
F. tekst w języku narodowym
G. głosy prowadzone są w ruchu paralelnych kwart i kwint

Chorał gregoriański	Chorał protestancki	.....

Zadanie 6. (*1 pkt*)

Rozstrzygnij, czy poniższe zdanie jest prawdziwe czy fałszywe. W tym celu wstaw znak „x” w odpowiednią rubrykę.

Skale starogreckie, których nazwy zaczerpnięto od nazw plemion, mają kierunek wznoszący.

Prawda	Fałsz

Zadanie 7. (*4 pkt*)

A. Podaj, na podstawie materiałów nutowych, trzy cechy wspólne dla poniższych kompozycji

- ***Chwała Tobie Gospodzinie***
- ***O nadroższy kwiatku panieńskiej czystości***
- ***Bądź wiesioła Panno czysta.***

1. .....

2. .....

3. .....

B. Wskaż epokę, z której pochodzą przedstawione utwory.

.....

Zadanie 8. *(4 pkt)*

Podaj nazwiska twórców i tytuły dzieł literackich, malarskich lub filozoficznych, będących inspiracją dla podanych poniżej kompozycji.

1. Claude Debussy *Preludium do „Popołudnia fauna“* .....

.....

2. Ferenc Liszt *Symfonia dantejska* .....

.....

3. Modest Musorgski *Obrazki z wystawy* .....

.....

4. Mieczysław Karłowicz *Stanisław i Anna Oświecimowie* .....

.....

Zadanie 9. (*5 pkt*) 🎧

Zapoznasz się z brzmieniem popularnej niegdyś pieśni świeckiej. Wysłuchaj tej kompozycji bardzo uważnie, starając się zapamiętać kształt linii melodycznej.

A. Podaj nazwiska dwóch twórców, którzy w swoich kompozycjach wielogłosowych wykorzystali melodię tej pieśni.

1. .....

2. .....

B. Na podstawie zapisu nutowego oraz nagrania kompozycji wielogłosowej z wykorzystaniem uprzednio wysłuchanej melodii wskaż epokę, w której powstała ta kompozycja i rodzaj zastosowanej w niej techniki polifonicznej.
Powyższe dane wpisz w odpowiednie miejsca.

Epoka	Rodzaj techniki polifonicznej

C. Wyszukaj w nutach i zaznacz, poprzez podkreślenie, całą jednogłosową melodię usłyszaną uprzednio.

9
lei - son, Ky - ri - e e -
e - lei - son,
ri - e e -
13
lei - son, Ky -
Ky - ri - e e -
Ky - ri - e,
lei - son, Ky -
17
ri - e e -
lei - son, Ky -
Ky - ri - e e -
ri - e e - lei - son, Ky -
21
lei - son.
ri - e e - lei - son.
lei - son.
ri - e e - lei - son.

Zadanie 10. (*16 pkt*)

Opisz nowatorskie cechy warsztatu kompozytorskiego Claude Debussy'ego na podstawie wybranych przykładów z jego twórczości.
Swoją wypowiedź zaplanuj na około 12 zdań.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (*1 pkt*)

Wśród wymienionych poniżej tańców podkreśl te, które stanowiły podstawowy schemat suity barokowej.

menuet, sarabanda, basse-danse, allemande, pavana, gagliarda, courante, gigue, polonaise

Zadanie 12. (*12 pkt*)

Jedną z innowacji wprowadzonych do cyklu sonatowego przez L. van Beethovena była zamiana menueta na scherzo. Opisz typowe cechy menueta i scherza z okresu klasycznego. Wskaż dwie cechy wspólne i dwie podstawowe różnice występujące między nimi. Przedstaw zwięźle przemiany, jakim uległo scherzo w XIX wieku, odwołując się do dwóch dowolnie wybranych utworów tego gatunku.

A. Cechy menueta z okresu klasycznego.

……

……

B. Cechy scherza z okresu klasycznego.

……

……

C.	**Cechy wspólne**	**Cechy różniące**
1.		
2.		

D. Przemiany scherza w XIX wieku.

……...

……...

……...

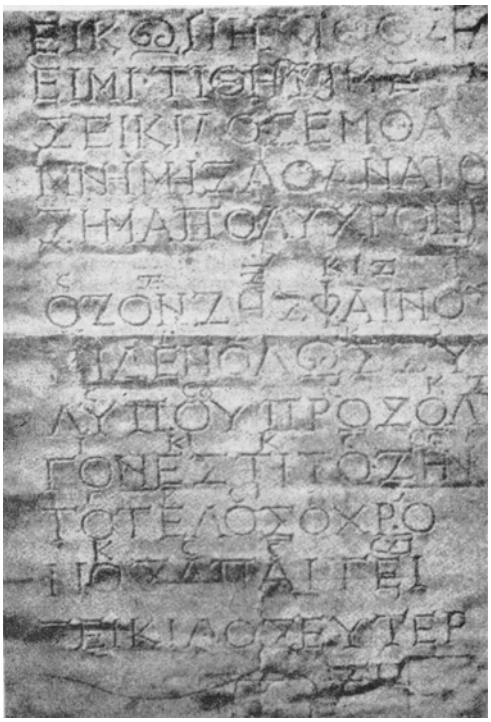
……...

……...

Zadanie 13. (*3 pkt*)

Rozpoznaj i przyporządkuj rodzaj notacji do prezentowanych ilustracji. Podpisz ryciny, wybierając z następujących rodzajów notacji: grecka, menzuralna, tabulatura organowa, graficzna. W drugiej wykropkowanej linii wpisz epokę, w której dany rodzaj notacji występował.

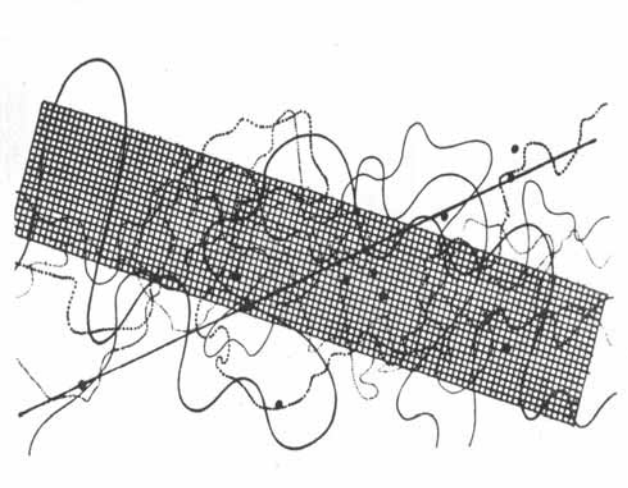
1. .....

.....

2. .....

.....

3. .....

.....

4. .....

.....

Zadanie 14. (*2 pkt*)

Powiąż nazwy technik z nazwiskami kompozytorów, którzy się nimi posługiwali. Wpisz po jednej odpowiedniej liczbie do tabeli.

A. technika dodekafoniczna
B. technika fauxbourdonowa
C. technika aleatoryczna
D. technika polichóralna
E. technika organalna

1. Perotinus
2. A. Schönberg
3. C. Debussy
4. Mikołaj Zieleński
5. J. Cage
6. Mikołaj z Radomia

A.	B.	C.	D.	E.

Zadanie 15. (*2 pkt*)

Uzupełnij tekst.

Stosowany w okresie …..... skrócony zapis struktury harmonicznej, polegający na opatrzeniu nut głosu basowego dodatkowymi oznaczeniami, określa się mianem ..... .

Zadanie 16. (*2 pkt*)

Wymień trzy gatunki operowe w twórczości Wolfganga Amadeusza Mozarta.

.....

.....

Zadanie 17. (*2 pkt*) 🎧

Po wysłuchaniu przykładu dźwiękowego
A. Podaj nazwę tańca zaprezentowanego w nagraniu.

.....

B. Wskaż przykład dzieła scenicznego, w którym występuje ten taniec.

Kompozytor	Tytuł dzieła

Zadanie 18. (*1 pkt*)

Wymień tytuły poszczególnych części stanowiących tetralogię *Pierścień Nibelunga* Richarda Wagnera.

.....

.....

Zadanie 19. (*1 pkt*)

Na podanej niżej liście kompozytorów podkreśl dwa nazwiska tych, którzy sięgali w swej twórczości do tematyki góralskiej.

Karol Szymanowski, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Witold Lutosławski

Zadanie 20. (*1 pkt*)

Po przeczytaniu poniższego tekstu określ, w jakiej epoce tak postrzegano muzykę.

Jakże wzniosłą rzeczą jest muzyka – jakże głęboka i niepojęta jest jej tajemnica! Czyż nie mieszka ona w duszy człowieka? ... Czyż nie koi go najsłodszymi obrazami snu, przenosząc do życia innego, świetlistego, pozaziemskiego, w którym on, człowiek, znajduje schronienie przed przygniatającymi troskami tego świata? ... Tak, wtedy przenika go boska siła. Kto zaś oddaje się z dziecięcą czystością uczuć poruszeniom fantazji, [...] *niezbadanego świata dusz; przyzywa nieświadomie (niczym uczeń czarnoksiężnika czytający na głos magiczną księgę mistrza) zastępy aniołów i cudownych duchów, które krążą po świecie w powietrznych, roztańczonych orszakach i budzą drgnienie nieskończonej tęsknoty w kimkolwiek, kto zdoła je spostrzec.*

.....

Zadanie 21. (*8 pkt*)

Wskaż i krótko omów dwie techniki kompozytorskie, dzięki którym podane zabytki architektury są omawiane na kartach historii muzyki.

Bazylika św. Marka w Wenecji

a) nazwa techniki kompozytorskiej .....

b) krótka charakterystyka .....

.....

.....

.....

c) nazwisko twórcy najbardziej reprezentatywnego dla tej techniki .....

.....

d) wiek największego rozkwitu tej techniki .....

Katedra Notre Dame w Paryżu

a) nazwa techniki kompozytorskiej .....

b) krótka charakterystyka .....

.....

.....

.....

c) nazwisko twórcy najbardziej reprezentatywnego dla tej techniki .....

d) wiek największego rozkwitu tej techniki .....

Zadanie 22. (*1 pkt*)

Podkreśl właściwą odpowiedź.

Oznaczenie M.M. odnosi się do
a) muzyki menzuralnej.
b) metronomu Mälzla.
c) metrum muzycznego.

Zadanie 23. (*1 pkt*)

Podaj nazwisko kompozytora, który stosował w swej twórczości modi o ograniczonej transpozycyjności.

.....

Zadanie 24. (*3 pkt*)

A. Po zapoznaniu się z fragmentami czterech kompozycji wskaż tę, która powstała w innej epoce, niż pozostałe (w tym celu zakreśl kółkiem właściwą liczbę porządkową).

1 2 3 4

B. Dla pozostałych trzech utworów wskaż dwie cechy wspólne.

.....

.....

Zadanie 25. (*2 pkt*)

Uzupełnij tekst.

W pierwszej połowie XIX wieku najpopularniejszym instrumentem salonów mieszczańskich stał się ..... . Drobne utwory tworzone na ten instrument należą do gatunku ..... .

Zadanie 26. (*4 pkt*)

A. Połącz nazwiska twórców z tytułami utworów, wpisując odpowiednie litery do tabeli.

1. Witold Lutosławski
2. John Cage
3. Krzysztof Penderecki

A. *Music of Changes*
B. *Gry weneckie*
C. *Siwa mgła*
D. *Polymorphia*

1.	2.	3.

B. Podaj nazwę techniki zastosowanej w dwóch z wymienionych utworów oraz sformułuj krótką definicję tej techniki.

.....

.....

.....

Zadanie 27. (*4 pkt*)

Napisz, z jakimi ważnymi wydarzeniami w życiu Jana Sebastiana Bacha związane są poniższe miejscowości. Podaj przy każdej nazwie liczbę porządkową wskazującą na kolejność chronologiczną pobytu Bacha w tych miejscowościach.

Lipsk .....

.....

Weimar .....

.....

Köthen .....

.....

Eisenach .....

.....

Zadanie 28. (*7 pkt*) 🎧

Po wysłuchaniu trzech fragmentów utworów Karola Szymanowskiego uporządkuj je chronologicznie. W miejsca wykropkowane wpisz liczby rzymskie, odpowiadające kolejności powstawania kompozycji oraz dwie cechy typowe, charakteryzujące okres, w którym dany utwór powstał.

1. .....

.....

2. .....

.....

3. .....

.....

Zadanie 29. (*1 pkt*)

Spośród podanych tytułów dzieł wokalno-instrumentalnych Georga Friedricha Haendla podkreśl te, które reprezentują formę oratorium.

Juda Machabeusz, Rinaldo, Juliusz Cezar, Izrael w Egipcie, Mesjasz

Zadanie 30. (*2 pkt*)

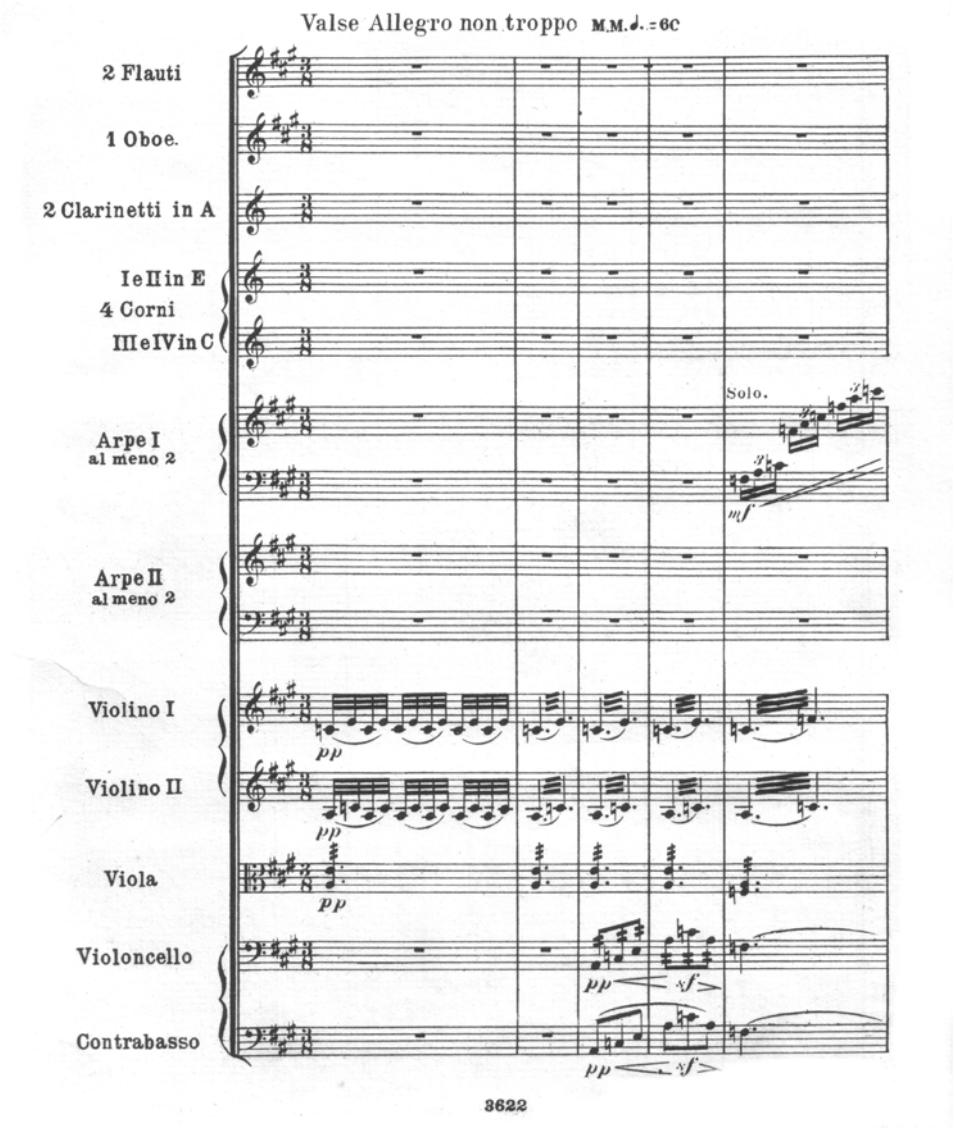
Na ilustracji zamieszczono fragment partytury *Symfonii fantastycznej* op. 14 Hectora Berlioza. Wypisz poniżej polskie nazwy instrumentów wskazanych w partyturze, a następnie podkreśl na tej liście nazwy instrumentów zastosowanych przez Berlioza po raz pierwszy w obsadzie orkiestry symfonicznej.

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS